Sf. Adormire Alex.

# † GALACTION

## EPISCOPUL ALEXANDRIEI ŞI TELEORMANULUI




# PASTORALĂ LA SĂRBĂTOAREA NAŞTERII DOMNULUI

Alexandria, 2012

Această pastorală se va citi în toate bisericile parohiale
şi în Sfintele Mănăstiri în ziua
Praznicului Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos.

# † GALACTION

## DIN MILA LUI DUMNEZEU,
## EPISCOP AL SFINTEI EPISCOPII A ALEXANDRIEI ŞI TELEORMANULUI

## TUTUROR DREPT CREDINCIOŞILOR CREŞTINI, CINULUI MONAHAL, PREA CUCERNICILOR ŞI PREA CUVIOŞILOR PĂRINŢI DIN ACEASTĂ SFÂNTĂ ŞI DE DUMNEZEU PĂZITĂ EPISCOPIE, HAR, PACE, SĂNĂTATE ŞI ALESE BUCURII DUHOVNICEŞTI DE LA DUMNEZEU, IAR DE LA NOI PĂRINTEASCĂ ÎMBRĂŢIŞARE ŞI ARHIEREASCĂ BINECUVÂNTARE

***„Hristos Se naşte, măriţi-L!***
***Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L!***
***Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!"***
(Irmosul Cântării întâi din Canonul Naşterii)

**Iubiţii noştri fii duhovniceşti,**

Prin aceste cuvinte de îndemn duhovnicesc, Sfânta noastră Biserică dă glas trăirilor şi simţămintelor sufletului nostru, în aceste luminate zile ale Sărbătorii Naşterii Domnului, chemându-ne la prăznuire, la întâlnire sfântă şi mântuitoare cu Însuşi Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat şi Om adevărat. Trăim

cu toții emoția și bucuria nespusă a acestui praznic. Crăciunul este sărbătoarea care cheamă pe tot creştinul dreptmăritor să trăiască aievea noaptea sfântă şi plină de taină a Naşterii Domnului, să vadă lumina şi să audă cântarea îngerească ce a răsunat acum două milenii deasupra Betleemului: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”* [1] În duh, devenim şi noi, ca şi magii de la Răsărit odinioară, pelerini la locul dumnezeieştii Naşteri. Păşim, împreună cu păstorii, cei cu sufletul curat, pe calea luminată de stea şi, ajungând la staulul din Betleem, la ieslea în care S-a născut şi S-a odihnit cu trupul, o clipă din veşnicia Sa, Ziditorul lumii, ne plecăm genunchii alături de Măicuța Sfântă. Acolo, *„înlăuntrul peşterii am aflat desfătarea tainică”*; acolo taina cea din veac ascunsă ni se descoperă: Dumnezeu se face Om, ca pe om să-l îndumnezeiască şi la ceruri să-l ridice. Păstorul cel bun a venit să caute oile cele pierdute, să le călăuzească spre livezile învățăturilor duhovniceşti, să le arate *„Calea”* care duce la mântuire, să le descopere *„Adevărul”* Evangheliei Sale şi să le dăruiască *„Viața”* cea veşnică. A sosit ceasul harului ca să fie izbăvită lumea de legătura morții, să se plece cerurile şi să fie una cu pământul, să se deschidă calea spre Împărăția din care odinioară căzusem prin neascultare. A sosit ziua despre care Sfântul Apostol Pavel ne spune: *„Iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii”* [2] şi ne lămureşte mai departe: *„Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea.”* [3]

---

[1] Luca II, 14;
[2] II Corinteni VI, 2;
[3] Galateni IV, 4-5;



Astăzi, la această sărbătoare slăvită, străbatem cu ochii minții timpul prin negura vremurilor, cu veacuri în urmă, şi vedem pe prooroci cu fețele luminate de bucurie la împlinirea profețiilor lor. Vedem cum cuvintele lor sunt înveşmântate de adevăr, prin Naşterea Domnului Hristos, căci ei au vestit cu sute şi sute de ani înainte venirea Pruncului dumnezeiesc. Astfel, profetul Daniel indică cu precizie timpul Naşterii *(Daniel IX, 24-27)*, Miheia arată locul unde Se va naşte *(Miheia V, 1)*, iar Isaia prezice Naşterea Sa dintr-o fecioară *(Isaia VII, 14)*.

Multe s-au vestit că vor veni în lume odată cu Naşterea lui Hristos. S-au întrecut proorocii de demult în arătarea darurilor Naşterii Lui: că va fi bogăție pentru săraci, lumină în întuneric, bucurie pentru cei mâhniți, pace pentru cei tulburați, tărie pentru cei slabi şi mântuire pentru toți.

Această bunăvestire despre Naşterea lui Hristos a fost lumina care a susținut şi a călăuzit viața oamenilor de-a lungul vremurilor. Prin ea, istoria s-a împărțit în două: ca veste că *„va veni Hristos”*, în Vechiul Testament, şi ca veste că *„a venit Hristos”*, în Noul Testament. Vestea că va veni a început cu făgăduința făcută de Dumnezeu protopărinților noştri şi a conti-nuat cu profețiile din vechime, până în noaptea binecuvântată în care s-a dat de veste lumii că Cel aşteptat a şi venit.

Odată înfiripată, vestea a răsunat în mijlocul făpturii. Îngerii au umplut cerurile de bucurie şi cântare, firea, care gemea sub povara păcatului strămoşesc, a luminat cu steaua, iar omul a primit vestea prin păstori, înştiințați de îngeri, şi prin magi.

Bucuria Naşterii Domnului Hristos continuă şi astăzi, după două mii de ani, să străbată lumea şi să umple de lumină sufletele credincioşilor, să dea viață şi putere, să mângâie, să şteargă lacrimi, să dăruiască pace şi bucurie.

Şi, dacă ne întrebăm din ce pricină se revarsă în inimile noastre şi în lume atâtea binecuvântări, răspunsul ni-l dă „Apostolul iubirii", Sfântul Evanghelist Ioan, când spune că *„Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică"* [4], iar Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca îl completează precizând că *„Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut."* [5]

Aşadar, din izvorul nesecat de iubire al lui Dumnezeu vine Fiul Său pe pământ să vindece, să ridice şi să mântuiască pe omul cel căzut. Din adâncul de iubire dumnezeiască s-a născut lumea cea văzută şi cea nevăzută, din iubirea părintească a lui Dumnezeu a fost zidit omul. Tot din această nesfârşită iubire nu îl lasă să fie „chinuit de diavolul", ci se coboară *„chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om."* [6] Împăratul cerurilor, Cel neîncăput de marginile pământului, Se face încăput în pântece, Cel ce locuieşte mai presus decât cerurile vine să-şi facă sălaş în peşteră; în loc de palat, peşteră rece, în loc de leagăn împărătesc, o iesle, în loc de aşternut moale, paie şi fân, în loc de mătase şi purpură împărătească, scutece sărăcăcioase. El, căruia Îi aparţin toate comorile lumii, S-a lipsit de toate, din iubire pentru noi. Însă toată această plinătate de iubire s-a învăluit în smerenie. Mândria a fost cea care l-a rupt pe om de Dumnezeu, vrând el să fie ca Dumnezeu, dar fără Dumnezeu. Iată că acum, din smerenie, Dumnezeu Se face Om şi smerit rămâne toată viaţa Sa pământească, de la staul până la cruce. În Betleem nu a găsit sălaş la casă de oameni, ci în staul de animale, iar mai târziu, când mii de oameni Îl urmau

[4] Ioan III, 16;
[5] Luca XIX, 10;
[6] Filipeni II, 7;



ca să-l asculte dumnezeieştile cuvinte şi să-L roage să-i vindece, *„El nu avea unde să-şi plece capul."* Chiar mai mult, atunci când S-a jertfit pe cruce, a fost scos, ca să pătimească, în afara cetăţii.

Pentru cine toate acestea? Pentru noi. Pentru om. De acest om şi psalmistul se minunează şi zice: *„Când privesc cerurile, lucrul mâinilor Tale, luna şi stelele pe care Tu le-ai întemeiat, îmi zic: Ce este omul, că-Ţi aminteşti de el? Sau fiul omului, că-l cercetezi pe el? Micşoratu-l-ai pe dânsul cu puţin faţă de îngeri, cu mărire şi cu cinste l-ai încununat pe el. Pusu-l-ai pe dânsul peste lucrul mâinilor Tale, toate le-ai pus sub picioarele lui."* [7] De asemenea, şi Sfântul Apostol Pavel, pătruns de uimire în faţa iubirii lui Dumnezeu pentru lume, exclamă: *„Cu adevărat, mare este taina dreptei credinţe; Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălţat întru slavă."* [8]

Aceasta este taina celei mai mari iubiri, pe care numai Dumnezeu o poate dărui. Este taina înţelesului valorii şi a însemnătăţii pe care o acordă Dumnezeu omului. Prin Întrupare, firea umană participă la viaţa dumnezeiască, iar viaţa umană se îndreaptă spre cele dumnezeieşti. Fără Dumnezeu omul e în derivă, e călător fără ţintă sau cum spunea un filosof român: *„Fără Dumnezeu, omul vine de nicăieri şi se îndreaptă spre nicăieri."* Prin Întrupare, viaţa omului capătă valoare, capătă sens: trăind, el moare şi murind, trăieşte.

Vedem, aşadar, că Înomenirea Mântuitorului este un semn, cel mai înalt, de iubire a lui Dumnezeu pentru noi. Este un semn şi un semnal că în viaţa noastră trebuie să se schimbe ceva.

[7] Psalmii VIII, 3-6;
[8] I Timotei III, 16;

„*Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!*", răsună cântarea Sfintei Biserici. Înălţaţi-vă din tina păcatului şi a morţii! Înălţaţi-vă la o viaţă nouă! Suntem chemaţi să ducem o viaţă mai presus de trecătoarele bucurii pământeşti. Dacă am fi putut să ne apropiem de Dumnezeu numai prin puterile noastre, atunci n-ar fi trebuit să vină Fiul lui Dumnezeu, să Se întrupeze şi să ne arate un chip de vieţuire desăvârşită. Pentru aceasta S-a pogorât El, ca să ne înălţăm noi. Drept aceea „*văzând străină Întruparea lui Dumnezeu, să ne înstrăinăm de lumea cea deşartă şi mintea spre cele dumnezeieşti să o suim, că pentru aceasta Dumnezeu pe pământ S-a pogorât ca să ne ridice la ceruri pe noi, cei ce-i cântăm Lui: Aliluia!*"[9]

Şi ne ridică, în măsura în care şi noi ne dăm silinţa să ducem o viaţă mai presus de fire, încredinţaţi fiind că în Sfântă Întruparea Sa „*Dumnezeu este cu noi.*" El este cu noi şi vine să Se nască în noi şi să rămână întru noi. Dar, oare, noi suntem cu El şi rămânem întru El? A rămâne sau a nu rămâne cu Domnul – în aceasta stă mântuirea sau osânda, în aceasta stă înălţarea sau căderea noastră. Însuşi Hristos Domnul ne îndeamnă: „*Rămâneţi în Mine şi Eu în voi.*"[10] Această „*rămânere întru Domnul*" cere de la noi să ne unim cu El printr-o iubire care nu se veştejeşte niciodată, tare ca stânca; să-L iubim cu iubire credincioasă mai mult decât orice în această lume, încât nimeni şi nimic să nu întunece această iubire a inimii noastre de fii ai lui Dumnezeu.

Unirea cu Domnul înseamnă încredere neclintită, că dacă vom vieţui cu El până la sfârşitul zilelor noastre, Domnul nu ne va înlătura din împărăţia Sa cea veşnică, potrivit cuvântului Său: „*Pe cel care vine la Mine nu-l voi scoate afară.*"[11] Înseamnă nădejde neîndoielnică, tare, că Domnul îşi va ţine făgăduinţa dată celor credincioşi: „*Unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu.*"[12] Unirea cu Domnul înseamnă asemănarea cu El prin toate puterile sufletului nostru; năzuinţa să fim smeriţi, cum smerit prunc în iesle a fost şi El pentru noi; să iubim, cum ne-a iubit şi El; să avem milă, cum milă a avut şi El faţă de noi; să ne deschidem sufletele şi să-i gătim sălaş cald în inimile noastre, în care El să se nască şi să rămână cu noi. Astfel, renăscuţi prin Sfântă Naşterea Sa, să ne întoarcem şi noi de la ieslea Betleemului spre casele noastre, pe o altă cale, ca şi magii de altădată, pe o cale înaltă, nouă, presărată cu bogăţii sufleteşti, cu nădejde, cu credinţă şi cu dragoste, cugetând, simţind şi înfăptuind „*cele de sus*"– „*Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!*"

## Dreptmăritori creştini,

Taina Crăciunului, a Venirii în trup a lui Dumnezeu pe pământ, pe care o prăznuim noi astăzi şi întru care ne bucurăm, a fost trăită, în vremea lor, şi de Sfinţii Părinţi ai Bisericii noastre. Urmând Sfinţilor Evanghelişti şi Apostoli, ei au cugetat îndelung şi profund asupra acestei tainice minuni şi, luminaţi de Duhul cel Sfânt, au revărsat peste credincioşii din acele timpuri adevărate râuri de învăţături duhovniceşti, arătându-le adâncul de înţelesuri, bogăţia de înţelegeri şi preaplinul de bunătăţi ce se împărtăşeşte neamului omenesc prin Naşterea Domnului. Din potirul înmires-

[9] Condacul al VIII-lea, Acatistul Domnului Iisus Hristos;
[10] Ioan XV, 4;
[11] Ioan VI, 37;
[12] Ioan XII, 26;

mat de sfinţenie al înţelepciunii lor se cuvine să gustăm şi noi în această sfântă zi de prăznuire şi să facem duhovnicesc popas pe pajiştile înverzite ale învăţăturii lor.

Să-l chemăm, aşadar, în mijlocul nostru pe Fericitul Augustin şi să ascultăm cuvintele sale, când ne învaţă despre Naşterea Domnului zicând: *„Fiu al lui Dumnezeu din Tatăl fără mamă, fiu al omului din mamă fără tată; Mare în ziua îngerilor, mic în ziua oamenilor: Dumnezeu – Cuvântul dinainte de toate timpurile, Cuvântul – trup în timp potrivit; Făcătorul soarelui, Cel făcut trup sub soare; Rânduitor al tuturor veacurilor din sânul Tatălui, Sfinţitor al zilei de astăzi din pântecele mamei; Cel rămânând acolo, Cela venind aici; Făcătorul cerului şi al pământului, Născutul sub cer pe pământ; Înţeleptul de negrăit, Negrăitor în chip înţelept; Cel Ce plineşte lumea şi Cel ce stă culcat în iesle; Cel Ce călăuzeşte stelele şi Cel Ce suge la sân; aşa de mare în chipul lui Dumnezeu, aşa de mic în chipul robului. Şi totuşi, nici de această smerenie nu I-a fost micşorată acea măreţie şi nici de către acea măreţie nu i-a fost strivită smerenia."* [13] Covârşitoare minune şi smerenie fără de seamăn a Domnului se arată Preasfânta Sa Naştere prin aceste cuvinte!

Copleşit de măreţia tainei, Sfântul Teofan Zăvorâtul se întreabă retoric: *„Cum să ne înfrânăm de la cântările de laudă noi, de vreme ce în Naşterea lui Hristos totul e pentru noi?... Iată, se pogoară din cer pâinea vieţii, ce va să dăruiască viaţă lumii! Iată, Domnul, ca un păstor, pleacă dintru înălţime şi, lăsând cele nouă oi - soboarele îngereşti –, S-a pogorât căutând-o pe una singură – omenirea rătăcită, pentru ca, luând-o pe umerii Săi, să o aducă mântuită la Tatăl Său!*

[13] Fericitul Augustin, *Predici către popor la ziua Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos*, Editura Nemira, Bucureşti, 2010, p. 63;



*Aşadar, n-ai odihnă, Doamne! Căci vii la mine căutându-mă, pe mine, cel rătăcit. A şaptea zi Te-ai odihnit de lucrurile facerii, iar de lucrurile mântuirii nu Te odihneşti, ci de la început şi până acum lucrezi – şi Tu, şi Tatăl Tău. Atunci, căutându-l în rai pe Adam cel căzut, l-ai chemat zicând: „Adame unde eşti?", iar Adam s-a ascuns în desiş – în dragostea lui de căderea sa. Acum Tu Te pogori chiar în adâncul căderii noastre ca să-i chemi înapoi pe cei ce-au îndrăgit acest întuneric.*

*O, Doamne, cheamă-ne înapoi şi pe noi! Însă dă-ne să nu ne ascundem, ci să ne deschidem inima şi să ieşim în întâmpinarea Ta, fiind gata să răspundem la orice: „Iată-ne! Suntem neputincioşi şi slăbănogiţi: ia-ne, tămăduieşte-ne, vindecă-ne."* [14]

Şi cu adevărat ne tămăduieşte şi ne vindecă, chiar mai mult ne creează din nou, ca oameni noi, ca popor creştin al lui Dumnezeu. Căci aceasta este pentru noi Naşterea Domnului, a doua naştere pentru întreaga fire umană, după cum ne învaţă Însuşi Mântuitorul: *„Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva de sus, nu va putea să vadă împărăţia lui Dumnezeu."* [15]

La această înţelegere va fi ajuns şi Sfântul Efrem Sirul când grăieşte: *„Naşterea Ta, Doamne, S-a făcut maică a tuturor făpturilor, fiindcă a zămislit şi a născut din nou umanitatea care Te-a născut. Ea Te-a născut trupeşte, iar Tu ai născut-o duhovniceşte. Numai de aceea Te-ai născut, ca să naşti pe oameni după asemănarea Ta. Iată, Naşterea Ta naşte toate".* [16]

Născuţi din nou fiind, să veghem în ascultare şi smerenie, asupra darului ce am primit, să-I facem sălaş în peştera sufletului nostru Pruncului Ce din cer coboară şi să-L lăsăm să crească

[14] Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Predici*, Editura Sophia, Bucureşti, pp. 238-239;
[15] Ioan III, 3;
[16] Sfântul Efrem Sirianul, *Imnele Naşterii şi Arătării Domnului*, Editura Deisis, Sibiu, 2010, p. 115;

întru noi, îmbrăcându-ne în veşmântul credinţei, al nădejdii şi al dragostei, să ne cuprindă şi să devină Viaţa noastră, căci: *„Grăunte de muştar este Domnul, semănat prin credinţă în duh, în inimile celor ce-L primesc."* [17]

## Iubiţi fii sufleteşti,

Sărbătoarea Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos are pentru noi multe înţelesuri duhovniceşti. Astfel, o vedem ca zi a vindecării noastre, a eliberării noastre, a iubirii divine, a iertării, a păcii, a luminii, ca zi a mântuirii. Dar Crăciunul mai reprezintă pentru noi, într-un mod cu totul deosebit, şi sărbătoarea darurilor şi a dăruirii, pentru că în această zi, Dumnezeu dăruieşte omenirii Cel mai mare Dar: pe Însuşi Fiul Său, *„pentru noi şi pentru a noastră mântuire."* Acest Dar este mai înalt decât cerurile din care se coboară, mai adânc decât abisurile răului pe care le acoperă, mai întins decât universul pe care L-a creat din nimic, este cel mai de preţ dar făcut nouă.

În aceste zile de praznic este obiceiul ca noi, oamenii, să primim şi să oferim daruri, dintr-o umilă repetare a Darului pe care Dumnezeu ni l-a făcut. Este frecventă întrebarea: *„Ce ai primit de Crăciun?"*, dar mai important ar fi să ne întrebăm pe noi înşine: „Noi ce daruri am făcut de Crăciun?", ştiind că Sfânta Scriptură ne

[17] Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Cele două sute de capete despre cunoştinţa de Dumnezeu şi iconomia întrupării Fiului lui Dumnezeu*, în „Filocalia", vol. II, Editura Humanitas, Bucureşti, 2009, p. 156;



învaţă că: *„Mai fericit este a da decât a lua."* [18]

De asemenea, în aceste zile este des auzită expresia *„spiritul Crăciunului."* O auzim peste tot! Pentru mulţi, aceasta înseamnă o simplă serbare: stând în jurul bradului, recitând poezii şi ascultând colinde, vorbind în cuvinte frumoase despre Naşterea lui Hristos, despre ieslea cea săracă, despre smerenia şi iubirea Sa fără de seamăn pentru noi. Ar fi cu totul greşit să limităm Sărbătoarea Naşterii numai la acestea, pentru că astfel praznicul ar trece pe lângă noi, ca ceva exterior, şi nu ar pătrunde în sufletul nostru. Ea ar veni şi ar pleca precum o zi ca toate zilele şi nu ar poposi în noi, iar Domnul Hristos ar găsi ferecate uşile inimii noastre. Această atmosferă din jurul bradului este, de fapt, numai începutul, este pregătirea pentru a intra cu adevărat în duhul sărbătorii.

Prăznuirea propriu-zisă a Naşterii Domnului înseamnă să şi punem în lucrare gândurile noastre bune şi sentimentele cucernice. Iubirea noastră trebuie să se manifeste în dăruirea de sine: lui Dumnezeu să-i dăruim o inimă curată, spălată prin Taina pocăinţei şi luminată cu aurul virtuţilor, iar semenilor noştri, facerea de bine, milostenia şi dragostea noastră.

Numai astfel, Naşterea Domnului devine pentru noi vremea candelelor aprinse, timpul *„fecioarelor înţelepte"*, vremea cerurilor deschise, timpul curăţirii sufletelor; devine **Cale** întru **Adevăr**, spre **Viaţa** cea veşnică.

Îndemnându-vă să păstraţi în suflete aceste învăţături sfinte şi să le lucraţi prin iubire, vă îmbrăţişăm părinteşte pe toţi

[18] Faptele Apostolilor XX, 35;

şi vă urăm să petreceţi Sfintele Sărbători ale Naşterii Domnului şi ale Bobotezei cu pace deplină, iar anul 2013 să vă fie luminat şi cu spor întru toate cele de folos!

**LA MULŢI ANI!**

**Al vostru către Domnul, pururea rugător şi de tot binele doritor,**

**† GALACTION**

† Galaction

**EPISCOPUL ALEXANDRIEI ŞI TELEORMANULUI**



---

**Dată în reşedinţa Noastră episcopală din Alexandria la Praznicului Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, în anul mântuirii 2012.**

---


ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗ
ΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΜΡ
ΘΥ
Ο ΩΝ